

Obxecto:	Solicitud de informe do Estudo de Impacto Ambiental e Proxecto de interese autonómico
Proxecto:	Parque eólico Xeada
Localización:	Vilamartín de Valdeorras e A Rúa (Ourense) e Quiroga (Lugo)
Promotor :	Neiva Directorship, S.L.
Remitente:	Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais da Vicepresidencia Primeira e Consellería de Economía, Industria e Innovación
S/clave:	IN408A 2020/005
Data rexistro:	28.03.2022
Expediente :	03.I.598.2022.001 (Servizo de Arqueoloxía) e IA3115/2020 (Servizo de Arquitectura)

O 28.03.2022 ten entrada no rexistro electrónico da Xunta de Galicia un escrito do Servizo de Enerxías Renovables e Eficiencia Enerxética da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais no que, de acordo co artigo 33.12 da Lei 8/2009, de 22 de decembro, pola que se regula o aproveitamento eólico en Galicia e se crea o canon eólico e o Fondo de Compensación Ambiental, se solicita que a Dirección Xeral do Patrimonio Cultural emita o correspondente informe sobre os documentos sinalados na cabeceira.

A tales efectos achéganse o enlace para descargar os documentos de *Estudo de Impacto Ambiental Parque eólico Xeada. Decembro 2021* e *Proxecto de interese autonómico Parque eólico Xeada. Setembro 2021*, nos termos municipais de Vilamartín de Valdeorras e A Rúa (Ourense) e Quiroga (Lugo).

ANTECEDENTES:

En relación co proxecto de referencia, atópase nesta Dirección Xeral o seguinte antecedente:

- O 29.05.2020 a Directora Xeral de Patrimonio Cultural resolve autorizar a intervención *Prospección arqueolóxica para avaliación do impacto arqueolóxico do parque eólico Xeada (Vilamartín de Valdeorras e A Rúa (Ourense) e Quiroga (Lugo))*, baixo a dirección da arqueóloga María José Bóveda Fernández da empresa Gabinete de Arqueoloxía e Xestión do Patrimonio, de acordo co proxecto de intervención presentado pola sociedade promotora ADANTIA, S.L. o 15.05.2020. Este proxecto de intervención recibe o código **CT 102A 2020/362-0**.
- O 12.11.2020 a directora xeral de Patrimonio Cultural emite informe, no trámite de consultas da avaliación ambiental ordinaria sobre *Documento ambiental inicial PE Xeada, xuño 2020*. En dito informe, entre outras consideracións, sinalase que o Estudo de Impacto Ambiental deberá contar cunha avaliación do impacto do proxecto sobre o patrimonio cultural de todo o ámbito afectado polo proxecto tanto do parque eólico (definido pola poligonal do proxecto) como da liña eléctrica de evacuación de enerxía e os accesos a empregar ata o parque desde as estradas xerais.

No dito informe recoméndase a realización de análises de afección visual aos bens do patrimonio cultural próximos aos aeroxeradores, como sería o caso dos conxuntos parroquiais e outros elementos senlleiros da arquitectura civil e relixiosa.

Sinalase igualmente que a avaliación de impacto incluírá as actuacións que sexan necesarias para o paso do transporte especial no tramo compartido co Camiño de Santiago, que, en ningún caso, suporán perda dos valores nin do carácter actual do Camiño, e definíndose as medidas de protección pertinentes para a seguridade dos peregrinos. En todo caso, estudaranse outras alternativas de acceso que non sexan empregar o Camiño de Santiago.

- Posteriormente, no ano 2021, a raíz das consideracións feitas pola Consellería de Medio Ambiente, o deseño da infraestrutura eólica sofre unha modificación substancial, reducíndose a potencia total do parque e o número de máquinas que ven modificadas as posicións e o modelo.

CONSIDERACIÓNS LEGAIS E TÉCNICAS:

Lexislación aplicable en relación co patrimonio cultural:

- Lei 5/2016, do 4 de maio, do patrimonio cultural de Galicia* (DOG núm. 92, do 16.05.2016)

- *Decreto 83/2018, do 26 de xullo, polo que se aproba o Plan básico autonómico de Galicia* (DOG núm. 162, do 27.08.2018)
- *Decreto 19/2011, do 10 de febreiro, polo que se aproban as Directrices de Ordenación do territorio de Galicia* (DOG núm. 36, do 22.02.2011)
- *Lei 7/2008, do 7 de xullo, de Protección da Paisaxe de Galicia* (DOG núm. 139, do 18.07.2008)
- *Decreto 238/2020, do 29 de decembro, polo que se aproban as Directrices de paisaxe de Galicia* (DOG núm. 20, do 01.02.2021)
- *Decreto 199/1997, do 10 de xullo, polo que se regula a actividade arqueolóxica na Comunidade Autónoma de Galicia* (DOG núm. 150, do 06.08.1997).
- *Decreto 73/2022, de 25 de maio, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades* (DOG núm. 101, do 27.05.2022).

Á vista da documentación remitida, e en relación co patrimonio cultural, tense en conta o expresado nos informes dos servizos técnicos:

Análise dos documentos:

Estudo de impacto ambiental

- O documento recolle a valoración ambiental do proxecto Parque eólico Xeada, localizado no límite provincial das provincias de Ourense e Lugo, en concreto nos concellos de Vilamartín de Valdeorras e A Rúa (Ourense) e Quiroga (Lugo), que pertencen as comarcas de Valdeorras e Quiroga respectivamente. A infraestrutura eólica proxéctase dentro da ADE de Monte Cernego e na súa zona de ampliación de 500m.
- Analizado o documento compróbase que foron introducidos cambios respecto ao documento informado en fase de consultas ambientais, que describía un parque eólico con 12 máquinas de altura de buxa 105 m e diámetro de rotor 150 m (altura total 180 m).
O parque eólico desenvolvido no EIA é de 33 MW de potencia total, composto de 5 aerogeneradores, modelo Siemens Gamesa SG-6.6-170 ou similar, cunha potencia unitaria de 6,6 MW, 135 m de altura de buxa e 170 m de diámetro de rotor (altura total 220 m); e a súa infraestrutura asociada: accesos e vieiros interiores, cimentacións, zonas de montaxe de grúas, plataformas de montaxe, zona de amoreamentos e parque de maquinaria, gabias de cableado, centro de interconexión e medida, torre meteorolóxica de 135 m de altura e infraestrutura auxiliar.
- A enerxía xerada polo parque evacuarase mediante unha liña aérea de alta tensión (LAT) de circuíto simple de 220 kV (común para a evacuación de enerxía dos parques eólicos Neboada, Xeada e Orballeira) con inicio na subestación SET Neboada 30/220 kV, e final na subestación proxectada do parque eólico Treboada, mediante a cal conectará coa subestación Trives 220 kV, propiedade de Red Eléctrica de España (REE). Esta liña non é obxecto deste proxecto.
- Os accesos exteriores ao parque eólico realizaranse a partir da rede viaria da zona, desde a N-120, con saída pola estrada LU-933, e conexión con estrada municipal, común aos parques eólicos de Xeada, Orballeira e Neboada, cara o viario interior.
- Estímase que para levar a cabo o parque eólico afectarase un total de 18.409m de viarios, dos que 9.560 m son viarios a acondicionar e 8.801 m son viarios novos. O ancho mínimo destas pistas é de 5 m.
- As gabias para aloxar o sistema colector do parque terán unha lonxitude de 12.732 m, cunha profundidade de entre 80 cms e 1m e un ancho variable entre 50 e 90 cms dependendo do número de ternas a instalar.
- No documento ambiental valóranse dúas alternativas para a construción do parque eólico, sendo escollida a alternativa A dado que, segundo os redactores, reduce o impacto ambiental producido, xa que o número de máquinas é menor.
- En relación co **patrimonio cultural**, o apartado 9 *Inventario ambiental*, punto 9.4.8 *Patrimonio cultural*, remite ao estudo de impacto sobre o patrimonio cultural, que constitúe o anexo G do documento, no que se detallan os elementos patrimoniais localizados, así como os impactos producidos polo proxecto e se formulan as medidas preventivas e correctoras. Inclúese unha

listaxe dos resultados dese estudo, identificando no ámbito do parque eólico un total de 33 elementos do patrimonio cultural, dos cales 16 son de carácter arqueolóxico, 7 de carácter arquitectónico e 9 de carácter etnolóxico; asemade delimita unha área de cautela.

O apartado 10 *Identificación e valoración de impactos*, punto 10.4.20 *Arqueoloxía e patrimonio cultural*, remite de novo ao anexo G do documento ambiental. O apartado 12 *Medidas preventivas e correctoras*, e respecto da protección do patrimonio cultural, indica que no anexo G Estudo arqueolóxico detállanse as medidas correctoras de carácter xenérico e específico.

- Como **Anexo G Estudo arqueolóxico**, achégase a memoria da *Prospección Arqueolóxica para o Estudo de Impacto patrimonial do Parque Eólico Xeada*, asinada en setembro de 2021 pola arqueóloga María Paz Blanco Sanmartín, da empresa Gabinete de Arqueoloxía e Xestión do Patrimonio.

Para a redacción deste documento tomouse como base e antecedente a prospección arqueolóxica *Prospección arqueolóxica para avaliación do impacto arqueolóxico do parque eólico Xeada (Vilamartín de Valdeorras e A Rúa (Ourense) e Quiroga (Lugo))*, CT 102A 2020/362-0 e a *Memoria I da Prospección Arqueolóxica para Estudio de impacto patrimonial do PE Xeada*, abril 2021, dirixida a primeira e elaborado o segundo pola arqueóloga María José Bóveda Fernández da empresa Gabinete de Arqueoloxía e Xestión do Patrimonio. Asemade, entre os días 6 e 9 de agosto do ano 2021, o equipo arqueolóxico fai unha nova revisión da zona prospectada inicialmente incidindo nas zonas afectadas pola modificación do proxecto eólico.

Este documento valora o impacto arqueolóxico que o PE Xeada ten sobre o patrimonio cultural e expón as oportunas medidas correctoras que se consideran máis axeitadas para garantir a súa salvagarda. Para facer esta valoración leváronse a cabo as seguintes accións:

- baleirado da información patrimonial da zona (bibliografía, catálogos, toponimia, imaxes LiDAR,...);
- prospección de campo: extensiva dentro da poligonal e intensiva na banda de 200m a cada lado da LAT;
- memoria na que se identifica individualmente os bens arqueolóxicos que poden verse afectados polas obras, se valora os posibles impactos que estas poidan chegar a exercer sobre eles, e se fai unha proposta das medidas protectoras, correctoras ou compensatorias a aplicar para corrixir a afección patrimonial.

O documento destaca que na zona de prospección existen amplas zonas de repoboación forestal e outras de vexetación de monte baixo, que orixinan un problema de visibilidade do entorno, sendo necesario establecer diferentes áreas de control e niveis de intensidade dentro da supervisión dos traballos de roza e control para garantir unha revisión superficial completa nas zonas coñecidas como Cruz das Chas/Alto do Val do Castelo/Chao da Buraca. Estas zonas correspóndese coa área de implantación dos aeroxeradores X-2 e X-3 e a súa infraestrutura asociada.

No subapartado 7.2. *Estudio Arqueolóxico* sinálase que a zona máis alta da serra tivo en época prehistórica unha gran actividade cultural e funeraria, documentándose dentro da poligonal do parque 10 túmulos megalíticos pertencentes a necrópole de *Mámoas do Monte das Medorras/As Medorras*, ao S e SW do Alto da Fraga da Cerva. Para completar o panorama patrimonial sinálase que na zona de estudo proliferan restos arqueolóxicos derivados das explotacións mineiras de época romana, vinculadas fundamentalmente coa ribeira do río Sil, como o complexo mineiro de Monte Furado, incluído no BIC Ribeira Sacra.

No apartado 8. *Impacto arqueolóxico* sinálase que despois de analizar a información patrimonial da zona e facer a prospección extensiva dentro da poligonal e intensiva na banda de 200m a cada lado da infraestrutura do parque localizáronse 33 bens patrimoniais, dos que 16 son de carácter arqueolóxico amais dunha área de cautela e 16 de carácter arquitectónico e etnolóxico.

Os bens de carácter arqueolóxico son os seguintes: *Curral de Milleiros* GA 32072013, *Mámoa de Monte das Medorras 6* GA 27050119, *Mámoa de Monte das Medorras 7* GA 27050120, *Mámoa de Monte das Medorras 8* GA 27050121, *Mámoa de Monte das Medorras 9* GA 27050122, *Mámoa de Monte das Medorras 10* GA 27050123, *Mámoa de Monte das Medorras 11* GA 27050124, *Mámoa de*

As Medorras 7 **GA 32072012**, Mámoa de As Medorras 4/Monte das Medorras 4 **GA 32072009**, Mámoa de As Medorras 3 **GA 32072008**, Mámoa de As Medorras 2 **GA 32072007**, Mámoa de As Medorras 1 **GA 32072001**, Mámoa do Monte das Medorras 14 **RE 27050016**, Mámoa de As Medorras 6/Monte das Medorras 2 **GA 32072011**, Mámoa de Monte das Medorras/Lagoa Grande 4 **GA 27050030**, Mámoa de As Medorras 5/Monte das Medorras 3 **GA 32072010**.

Os bens de carácter arquitectónico e etnolóxico son os seguintes: chozo do Atallo, chozo da Fraga das Pas, núcleo de Roblido, muíño en Roblido, igrexa de San Xoán, casas 3, 5, 11, 14, 19 e 24 en Roblido, adegas-cova (3) en Roblido, marco do Alto do Pedriño e Marco do Couto.

Destes elementos do patrimonio cultural, o estudo patrimonial considera que 9 deles están impactados, en diverso grao, polas obras e que necesitaran medidas correctoras específicas, a saber:

Elemento	Axente de impacto	Impacto	Medidas correctoras específicas
Mámoa das Medorras 7 GA 32072012	Posible uso como acceso dunha pista forestal que corta o xacemento (non proxectado)	Compatible	Prohibición do uso do viario+ sinalización na cartografía de obra
Mámoa das Medorras 4/Monte das Medorras 4 GA 32072009	Posible uso como acceso dunha devasa que corta o xacemento polo Sur e dun viario a 86m ao Sur (non proxectado)	Compatible	Prohibición do uso da devasa que corta o xacemento polo Sur+ posible balizado +sinalización na cartografía de obra
Mámoa das Medorras 3 GA 32072008	Posible uso como acceso dunha devasa a 3m ao NE (non proxectado)	Compatible	Balizado do lateral N da devasa+ sinalización na cartografía de obra
Mámoa das Medorras 2 GA 32072007	Posible uso como acceso dunha devasa a 5m ao Sur (non proxectado)	Compatible	Balizado do lateral N da devasa+ sinalización na cartografía de obra
Mámoa das Medorras 1 GA 32072001	Posible uso como acceso dunha pista forestal a 27m ao N (non proxectado)	Compatible	Balizado do lateral S da devasa+ sinalización na cartografía de obra
Mámoa do Monte das Medorras 14 RE 27050016	Viario de acceso ao parque a 200m ao W, empregando unha devasa existente	Compatible	Prohibición do uso da devasa, que se supón que destruíu o xacemento +sinalización na cartografía de obra +balizado móbil
Mámoa das Medorras 6 /Monte das Medorras 2 GA 32072011	Viario de acceso ao parque a 180m ao N, empregando unha pista existente. Gabia de cableado polo lado afastado	Moderado	Balizado dos laterais N e W da devasa+ sinalización na cartografía de obra+ control arqueolóxico presencial na área de cautela
Mámoa de Monte das Medorras/ Lagoa Grande 4 GA 27050030	Viario de acceso ao parque a 180m ao W, empregando unha devasa existente	Moderado	Prohibición do uso da devasa, que está alterando o xacemento+ sinalización na cartografía de obra + balizado móbil+ control arqueolóxico presencial na área de cautela
Mámoa das Medorras 5/ Monte das Medorras 3 GA 32072010	Viario de acceso ao parque a 195m ao W+ posible uso dunha devasa existe que pasa sobre o túmulo	Moderado	Sinalización na cartografía de obra + balizado móbil +Prohibición do uso da devasa, que altera o xacemento + control arqueolóxico presencial na área de cautela
Marco do alto do Pedriño	Viario de acceso ao parque a 3m ao S e gabia de cableado a 5m ao N	Severo	Sinalización na cartografía de obrado elemento e a súa área de protección de 20m. Desprazamento da gabia ao S do vial. Rectificación do vial para a

		conservación do marco na súa posición actual. Limpeza do elemento e estudo da súa orixe e relación con algún coutos medieval. Valorar se é conveniente o traslado mentres duren as obras.
<i>Marco do Couto</i>	Viario de acceso ao parque a Severo 3,5m ao W e gabia de cableado a 10m ao E	Sinalización na cartografía de obrado elemento e a súa área de protección de 20m. Desprazamento da gabia ao W do vial. Manterase un espazo mínimo de 5m, entre o marco e calquera tipo de obra. Balizado do elemento. Limpeza do elemento e estudo da súa orixe e relación con algún coutos medieval. Valorar se é conveniente o traslado mentres duren as obras.

Ademais destas medidas específicas no subapartado 9.1 recóllense as seguintes medidas de carácter xeral:

- Prohibición de calquera tipo de obra, préstamos, amoreamento, zonas de almacenaxe ou aparcamento de maquinaria que non se atope especificada no proxecto dentro dos contornos de protección arqueolóxica establecidos nos PXOM de Quiroga e A Rúa.
- Comunicación con antelación suficiente ao equipo encargado do control arqueolóxico de novas zonas de amoreamento ou obras non recollidas no proxecto.
- Restrición das obras e prohibición dos movementos de maquinaria fora das áreas marcadas ou habilitadas para este fin.
- Establécese como recomendación, que con anterioridade ao inicio dos traballos de construción, revisión das zonas ocupadas actualmente por unha densa vexetación e que non foron revisadas axeitadamente. Esta medida débese facer extensible a practicamente a **totalidade dos aeroxeradores do parque**, xa que están en zonas cunha vexetación moi densa.
- Remisión ao equipo de control arqueolóxico do deseño semanal do plan de obra, que lle permita realizar con antelación suficiente os traballos de revisión do replanteo e o control da limpeza da vexetación nas zonas con arborado e aquelas especialmente marcadas sobre a planimetría.

Finalmente o estudo patrimonial considera que sería axeitado articular algún tipo de medida compensatoria de carácter paliativo, tendo en conta a riqueza tumular da zona e o mal estado dos xacementos. Sinálase, a este respecto a posible realización dun estudo en profundidade da necrópole de *Monte das Medorras/As Medorras* durante os traballos de control, que inclúa a limpeza da vexetación e a documentación gráfica dos elementos conservados de cara a unha posterior posta en valor.

Proxecto de interese autonómico:

- O proxecto de interese autonómico redáctase co fin de ordenar, desde o punto de vista urbanístico e territorial, os terreos afectados pola implantación da infraestrutura do parque eólico Xeada.
- No subapartado 2.3 *Descrición del ámbito territorial afectado* sinálase que os concellos afectados contan con PXOM¹ e que de acordo con esta normativa, os terreos ocupados polo PE

1. Vilamartín de Valdeorras PXOM aprobado o 13.12.2013; A Rúa PXOM aprobado o 25.02.2016; e Quiroga PXOM aprobado o 08.03.2019.

Xeada atópanse cualificados como Solo Rústico de Protección de Espazos Naturais, Solo Rústico de Protección Forestal produtivo, Solo Rústico de Protección de Paisaxística, Solo Rústico de Protección de Aguas, Solo Rústico de Protección de Infraestruturas e Solo rústico de Protección Patrimonial. Este último tipo unicamente no Concello de Quiroga.

- Nos subapartados 1.6.1.5. *Conservación del patrimonio natural y cultural* e 3.5. *Protecciones arqueológicas* sinálase que o viario de acceso e a gabiá de interconexión entre os aeroxeradores e a subestación se realizarán dentro da área de cautela dos elementos catalogados: *Mámoa 2 do Monte das Medorras GA 27050028*, *As Medorras M-2 GA 32072007*, *As Medorras M-5 GA 32072010*, *As Medorras M-6 GA 32072011* e *Mámoa 3 do Monte das Medorras GA 27050029*. Estas obras realizaranse a máxima distancia posible, pola marxe oposta dos viarios.

No devandito subapartado 3.5 engádese que previo ás obras realizarase unha prospección arqueolóxica para localizar calquera resto arqueolóxico ou de patrimonio e tamén se fará o balizamento da zona de protección establecida, para no afectar ao entorno do mesmo durante as obras.

- No subapartado 1.6.3.1. *Paisaje, patrimonio natural y cultural* sinálase que as afeccións ao patrimonio son compatibles, xa que respectan as áreas de protección para os diferentes elementos catalogados, e téñense en conta as diferentes indicacións dos informes da Dirección Xeral de Patrimonio Cultural.
- Asemade, o documento recolle como Anexo 1 unha síntese do documento ambiental, na que, con respecto ao patrimonio cultural se volve a repetir o listado dos elementos do patrimonio cultural localizados no ámbito de estudo, e se remite ao Anexo G *Estudio Arqueológico* do EsIA para ver en detalle os elementos afectados e as medidas preventivas/correctoras sinaladas.

Unha vez analizado o documento pódense facer as seguintes consideracións técnicas:

- O parque eólico Xeada xunto con Neboada e Orballeira constitúen un único parque eólico, de xeito que comparten accesos, subestación e liña de evacuación.
- De acordo cos arquivos da Subdirección Xeral de Conservación e Restauración de Bens Culturais, e consultada a diversa cartografía e fotografías aéreas, así como o plan básico autonómico, os visores do Instituto de Estudos do Territorio, e o planeamento municipal constátase que na zona de afección do parque eólico existen bens integrantes do patrimonio cultural que poderían verse afectados polas obras e que son identificados na *Avaliación de impacto sobre o patrimonio cultural* que constitúe o Anexo G do EIA, na que se valora o seu impacto e se propoñen medidas correctoras.
- Cómpre sinalar que se detecta un erro no cadro dos elementos afectados, na columna do resumo das medidas correctoras para o elemento do Marco do Couto, que por defecto repita as mesmas que para o elemento Marco do Alto do Pedriño.
- O acceso previsto é diferente ao reflectido no documento ambiental de inicio e igualmente é común para os parques eólicos Neboada, Orballeira e Xeada. Un tramo de aproximadamente 1,5 Km coincide co Camiño de Inverno, porén discorre pola estrada LU-933 na que non será necesario realizar obras de acondicionamento para o paso do transporte especial, conforme o exposto na documentación adicional presentada para os parques eólicos Neboada e Orballeira, onde se inclúen medidas a tomar durante ese transporte.
- Consultados os arquivos da Subdirección Xeral de Conservación e Restauración de Bens Culturais non é previsible que aparezan bens arqueolóxicos nas zonas afectadas pola implantación da infraestrutura eólica. Agora ben, a presenza dunha densa vexetación *"en practicamente a totalidade dos puntos de implantación aeróxeradores do parque"* e a constatación de diferentes topónimos como *Chao da Buraca*, *Alto das Minas*, *Val do Castelo* ou *Cruz das Chas* no entorno dos aeróxeradores X-2 e X-3 e a súa infraestrutura asociada fai que **non se poida garantir a inexistencia de elementos arqueolóxicos** non detectados ate o de agora, que aínda que non estean recollidos en inventarios son susceptibles de protección por configuraren a paisaxe galega e caracterizar culturalmente o territorio.

- Considérase de gran interese para o patrimonio arqueolóxico da zona a medida compensatoria proposta dentro do documento patrimonial do EslA; onde, co obxecto de definir o verdadeiro estado de conservación e de cara a unha futura posta en valor das mámoas da necrópole *Monte das Medorras/As Medorras*, se propón o rexistro e documentación gráfica das mesmas. Tendo en conta isto e vista a proliferación sen control de devasas, pistas e traballos forestais que están alterando e incluso arrasando algúns dos túmulos faise necesario que o devandito estudo incorpore unha análise crítica dos axentes que causan o actual deterioro da necrópole para poder establecer medidas activas de conservación preventiva de forma inmediata.
- En relación co Proxecto de interese autonómico, no apartado II. *Planos*, recóllese a proposta de ordenación urbanística. No Plano EG353030202 P05 folla 6/12, que atinxe a *Necrópole de Mámoa das Medorras/Monte das Medorras*, non se recolle a actualización de datos arqueolóxicos levada a cabo no Anexo G do EslA. Neste documento sinálase que a *Mámoa de Monte das Medorras 4 GA 27050030* esta incorrectamente situado no inventario do PXOM de Quiroga e que a *Mámoa de Monte das Medorras 3 GA 27050029* non existe. Asemade, e de acordo coo visor do Plan Básico Autonómico de Galicia (actualizado por Resolución do 21/12/2021 da Dirección Xeral de Ordenación do Territorio e Urbanismo, coa corrección de erros do 14/03/2022 (DOG 28/01/2022 e 30/03/2022), dito Plano EG353030202 P10 folla 6/12 do PIA non está actualizado no que respecta ao patrimonio arqueolóxico.
- Cotexados os datos e a planimetría dos dous documentos (EslA e PIA) compróbase que non existe diferenza nas características do proxecto eólico.

A Dirección Xeral de Patrimonio Cultural dentro do ámbito das súas competencias, despois de ver os informes técnicos e tendo en conta o establecido na LPCG, emite o seguinte

INFORME

En atención ao expresado no apartado anterior e desde o punto de vista da protección do patrimonio cultural, emítese informe **favorable** dos documentos: *Estudo de Impacto Ambiental Parque eólico Xeada. Decembro 2021* e *Proxecto de interese autonómico Parque eólico Xeada. Setembro 2021*, nos termos municipais de Vilamartín de Valdeorras e A Rúa (Ourense) e Quiroga (Lugo), co cumprimento das medidas correctoras, tanto as mínimas como as recomendadas, establecidas no avaliación de impacto sobre o patrimonio cultural, que constitúe o Anexo G do EIA e debéndose, en todo caso, ter en conta as seguintes consideracións:

- O viero de acceso ao parque eólico, ao seu paso polos marcos territoriais identificados na prospección arqueolóxica (Marco do alto do Pedriño e Marco do Couto), deberá rectificarse de xeito que se manteña unha distancia mínima cos elementos de 5 m. A gabiá de cableado discurrirá pola beira oposta á que se localizan os elementos, que permanecerán balizados mentres duren as obras na súa área de protección.
- Dado que a densa vexetación impediu que se puideran revisar correctamente as posicións dos aeroxeradores e parte da infraestrutura asociada, **previo ao inicio da obra** considerase necesario levar a cabo una roza baixo control arqueolóxico que permita prospectar a zona de forma axeitada. Os resultados desta actuación serán postos en coñecemento da Dirección Xeral do Patrimonio Cultural, para que como organismo competente na materia, poida decidir sobre a conveniencia de establecer outras medidas de protección.
- A totalidade dos traballos de construción do parque eólico realizarase baixo control e seguimento arqueolóxico, facéndose un seguimento presencial na contorna da necrópole de *Monte das Medorras/As Medorras*. No caso de que se constate a existencia de restos arqueolóxicos, primarase a conservación dos mesmos. A tal fin e previo ao inicio das obras, deberá presentarse un proxecto arqueolóxico axustado ao establecido na Lei 5/2016, do 4 de maio, de patrimonio cultural de Galicia (DOG núm. 92, do 16.05.2016) e no Decreto 199/1997, do 10 de xullo, polo que se regula a actividade arqueolóxica na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG núm., 150, do 06.08.1997). Dito proxecto incorporará tódalas medidas correctoras propostas no Anexo G do EslA e aquelas outras que deriven das consideracións técnicas deste informe. No caso de identificarse novos bens arqueolóxicos, avaliarase o impacto das obras sobre os mesmos,

estableceranse as medidas correctoras oportunas e comunicarase inmediatamente a Dirección Xeral de Patrimonio Cultural.

- Como medida compensatoria, debe realizarse un estudio en profundidade da necrópole do *Monte das Medorras/As Medorras* que permita documentar a importancia da mesma e poñer en marcha as correspondentes medidas preventivas que eviten o seu continuo deterioro.
- O Proxecto de Interese Autonómico debe incorporar nos planos referentes a proposta de ordenación urbanística a actualización patrimonial feita e recollida no Anexo G do EsIA. Á espera das delimitacións de protección específicas, os contornos de protección definiranse de acordo co art. 38 da Lei 5/2016, do 4 de maio, de patrimonio cultural de Galicia.
- Os concellos afectados deberán integrar os novos bens patrimoniais nos seus catálogos urbanísticos de protección e nas súas planimetrías de ordenación.
- Unha vez rematada a totalidade das obras, certificarase o estado final dos elementos do patrimonio cultural. Se é necesario, redactaranse e presentaranse, como anexo a Memoria Técnica derivada do Proxecto de control e seguimento arqueolóxico, fichas normativizadas con información actualizada dos novos bens ou daqueles bens arqueolóxicos que sufriron algún tipo de modificación.

Toda vez que este informe se emite dentro do trámite ambiental, cómpre sinalar que de acordo cos artigos 39 e 45 da Lei 5/2016, do 4 de maio, do patrimonio cultural de Galicia, as intervencións que se pretendan realizar en bens de interese cultural ou catalogados, así como no seu contorno de protección ou zona de amortecemento, terán que se autorizadas pola consellería competente en materia de patrimonio cultural e a estes efectos, o promotor ou o concello previa concesión de licenza deberá remitir o correspondente proxecto técnico.

A directora xeral de Patrimonio Cultural

P.S. Decreto 119/2022, do 23 de xuño (DOG núm.126, o 4 de xullo)

A directora xeral de Ordenación e Innovación Educativa

Judith Fernández Novoa

SERVIZO DE ENERXÍAS RENOVABLES E EFICIENCIA ENERXÉTICA DA DIRECCIÓN XERAL DE
PLANIFICACIÓN ENERXÉTICA E RECURSOS NATURAIS DA VICEPRESIDENCIA PRIMEIRA E CONSELLERÍA
DE ECONOMÍA, INDUSTRIA E INNOVACIÓN

XUNTA
DE GALICIA

CONSELLERÍA DE CULTURA,
EDUCACIÓN, FORMACIÓN
PROFESIONAL E UNIVERSIDADES

Xacobeo 21-22

Dirección Xeral de Patrimonio Cultural
Complexo Administrativo San Caetano
Edificio número 3 - 2º
15781 Santiago de Compostela

*Informe da Dirección Xeral de Patrimonio Cultural sobre o Parque eólico Xeada
Vilamartín de Valdeorras e A Rúa (Ourense) e Quiroga (Lugo)
Estudo de Impacto Ambiental e Proxecto de interese autonómico*

